

gaaende ud paa at begrænse Tidsfristen for Garantien til 1930. Dette Underændringsforslag er stillet; efter at Udvalgets Arbejde sluttede i Morges; hvis det var kommet frem formuleret i Udvalget, vilde vi subsidiært have tiltraadt det, idet det radikale Venstre jo maa være stemt for den snævrere mulige Tidsbegrænsning for en Garanti, som vi i sig selv anser for at være uheldig. Ændringsforslag Nr. 3 gaar ud paa i Loven at genoptage Ordene: „for saa vidt disse Fordringer ikke kan dækkes af Bankens Midler“, idet Ordene „Aktiekapital“ og „Reservefond“, der findes i den gældende Lov, falder ud. Dermed har den højtærede Minister naaet det, som han efter sin Udtalelse ved første Behandling ønskede, nemlig at man ikke skulde skilte med en Aktiekapital og en Reservefond, som ikke er til Stede, men tillige naaet det, at Statens Stilling som Kautionsist ikke forandres. Nu som tidligere vil det være saaledes, at man kun kan holde sig til Staten, naar der ikke er Midler til Dækning i Banken. Det er naturligvis ikke Meningen, at Staten ikke til enhver Tid skal opfylde sine Forpligtelser fuldt ud, det skal den selvfølgelig, men derfor er det alligevel en Ting af Vigtighed at vide, om Staten kun er simpel Kautionsist eller Selvskyldner. Til at skærpe Statens Stilling til det sidste synes jeg ikke der er nogen Grund, og derfor kan jeg tiltræde dette Ændringsforslag og anbefale mine Partifæller at stemme for det. — Af Fler-tallet under Nr. 1 er der som Nr. 4 stillet et Ændringsforslag til § 2 om, at der til denne føjes et nyt Punktum, der lyder saaledes: „I den Periode, Loven gælder, forbereder Erhvervsministeren et Forslag til Afvikling af Statsgarantien.“ Dette Ændringsforslag kan jeg ogsaa tiltræde, idet det jo var mit Partis oprindelige Ønske, at Statsgarantien aldrig skulde være indtraadt, og vort Ønske nu derfor maa være, at Statsgarantien bortfalder saa snart som muligt. I Betænkningen er det oplyst, at Ministeren overvejer; hvorledes Staten kan opretholde Indseende med Bankens Forhold, og at Ministeren har erklæret sig villig til ikke at iværksætte en Ordning i saa Henseende før efter Samraad med Rigsdagens Landmandsbankudvalg. Der kunde vist i Stedet for Ordene: „opretholde Indseende med Bankens Forhold“ lige saa godt have staaet: „skaffe sig Indseende med Bankens Forhold“, for der har egentlig ikke hidtil været nogen i Bankens Ledelse, i hvert Fald først i den allersidste Tid en enkelt Mænd, som har gjort noget for at holde Staten underrettet om, hvordan Forholdene i Banken udviklede

sig, men han har ogsaa faaet en Instruks, som paalægger ham det, og naar nye Bankraadsmedlemmer bliver udnævnt, vil de faa en lignende Instruks. Jeg kunde næsten tænke mig, at ogsaa de nuværende Bankraadsmedlemmer fik en saadan Instruks, thi det er da saa naturligt og ligefrem en Sag, at naar det er for Statens Penge, Banken helt og holdent drives, maa ogsaa enhver i Bankens Ledelse være forpligtet til at holde Statens Højeste Ledere underrettet om, hvordan Udviklingen i Banken i det hele gaar. Jeg haaber, det skal lykkes for den højtærede Minister virkelig at skaffe en Ordning til Veje, der er af en saadan Beskaffenhed, at Staten fra Maaned til Maaned kan følge Udviklingen i Banken, saaledes at vi ikke behøver at være udsatte for, uden at nogen i Forvejen har anet det, at blive stillet overfor nye Tab, som løber op til 100 Mill. Kr. og derover.

Lange: Naar det Mindretal, paa hvis Vegne jeg taler, har stillet Ændringsforslag Nr. 2, er det bl. a., fordi de Regnskabsoplysninger om Landmandsbanken, der i de sidste Dage er fremkommet, i Forbindelse med den Udvikling, der er foregaaet i Landmandsbanken gennem de sidste Aar, maa have affivet enhver Illusion om, at Landmandsbanken under den nuværende Ordning skulde blive i Stand til at indtjene sit Tab. Det maatte for os føre til, at vi ønskede en Afvikling af den nuværende Ordning, saasnart Forholdene, naturligvis særlig de økonomiske Forhold, naturligjorde det. Det maatte vi ønske af Hensyn til de private Banker — ikke af Hensyn til de Aktionærinteresser, der knytter sig til de private Banker, ikke af Hensyn til, om de private Banker vilde være i Stand til at give nogle Procent eller en enkelt Procent mere eller mindre i Udbytte, men af Hensyn til de meget vigtige Erhvervsinteresser, der knytter sig til de private Banker, som jo sættes i en vanskelig Situation i Konkurrencen med en statsgaranteret Bank. Der er til Landmandsbanken knyttet en saa god og sund Forretning, at det giver Muligheder for Skabelse ikke alene af en god Bank, men ogsaa af en stor Bank, naar Banken frigøres for de Engagementer, som nu en Gang maa afvikles, og der skabes tilstrækkelig Kapital til at føre Banken videre med.

Vi mener derfor, det vilde være ønskeligt saa hurtigt som muligt at vende tilbage til normale Forhold, bl. a. ogsaa for at genrejse Tilliden i Indlandet til vore økonomiske Forhold og den økonomiske Udvikling. Vi